

ХРОНОС

П Р А И С Т О Р И Ј А

ПРОЈЕКТНА НАСТАВА

Тема пројекта спада у други тип пројектне наставе која представља симулацију у оквиру које се ученици могу бавити и најудаљенијим проблемима и где се ученици вежбају решавању проблема, али без ефеката у стварном животу.

Пројекат којим се бавила школа “Никола Тесла” са своја два издвојена одељења налази се у Акционом плану самовредновања, а идеја је да сваке године обрађујемо временске периоде из различитих аспеката. Тема пројекта дефинисана је још на почетку школске године.

Пројекат је на нивоу целе школе (матична школа са два издвојена одељења) и замишљен је тако да се из угла сваког предмета представи временски период *праисторија*.

Ученици 1. – 4. разреда су бирали предмет и технике којима ће најбоље дочарати овај временски период.

ТЕМА ПРОЈЕКТА – ПРАИСТОРИЈА

ЦИЉ ПРОЈЕКТА – проучавање овог временског периода кроз истраживачки рад ученика и наставника и формирање целовите слике о овом периоду из угла различитих наука.

РЕАЛИЗАЦИЈА ПЛАНИРАНИХ АКТИВНОСТИ – пројекат је трајао недељу дана 18.02. – 22.02.2013. Активности су реализоване у облику презентовања појединих одељења целој школи реализацијом на часовима, прављењем изложби (излагањем паноа, макета, сликањем на камењу...)

РЕАЛИЗАЦИЈА ЗАЈЕДНИЧКИХ АКТИВНОСТИ –

Увод у наш пројекат је била посета Народном музеју где се налазила археолошка изложба „Господари глине и жита“ Музеја Војводине из Новог Сада.

25 ученика је посетило изложбу и присуствовало радионицама под заједничким називом „Један дан у праисторији“. Циљ радионице је био да деца осете део свакодневне делатности у праисторији кроз вајање глином, ткање на малим правоугаоним разбојима и кројење одеће од папира. Ученици и наставници који су прошли радионице у Музеју и погледали изложбу имали су задатак да своја искуства пренесу осталим ученицима и да им то буде инспирација за активности у нашој недељи праисторије.

Недељу праисторије у нашој школи отворили смо: пројекцијом филма „Рат за ватру“ (понедељак 18.02.2013.) за ученике 5. – 8. разреда (ученици су гледали скраћену верзију филма, бруталне сцене и све што није примерено ученицима је исечено из филма).

Банатско Карађорђево

Раз.	УЧИТЕЉИЦЕ БАНАТСКО КАРА- ЂОРЂЕВО	НАВЕСТИ ОПИС АКТИВНОСТИ
1.	Наташа Радаковић	<p>Ликовна култура (рад у групама) – цртани филм “Кременко” (бојење, сец- кање, лепљење) – колаж (плодови, семенке) – вајање (глинамољ, пластелин)</p> <p>Музичка култура – певање и играње (Тунга – тунга –ре)</p> <p>Народна традиција – прављење инструме- ната</p>
2.	Соња Кајтес	<p>Рука у тесту (рад у групама)</p> <p>– израда панона – израда модела мамуга</p>
3.	Јелена Мандић	Ликовна култура (сликање на камену)
4.	Милена Јарић	<p>Ликовна култура – илустрација каменог доба – вајање (диносауруси, оруђа, оружја, на- кит, пећина)</p> <p>Народна традиција – ткање на импровизованом разбоју</p> <p>Природа и друштво – израда панона - Од великог праска до хо- мосапиенса</p>

Банатско Карађорђево

Раз.	ПРЕДМЕТ/ НАСТАВНИК	НАВЕСТИ ОПИС АКТИВНОСТИ
5.-8.	БИОЛОГИЈА Валентина Момиров	<p>Ученици 5. разреда праисторију су представили у групама:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. група –пано – праисторијске биљке (дрво) реферат 2. група – пано – праисторијске биљке (кактус) реферат 3. група – пано – диносауруси – реферат 4. група – пано – диносауруси – реферат <p>Ученици 6. разреда</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. група: видео презентација – средње доба (диносауруси) 2. група: гипсани модели диносауруса <p>Ученици 7. разреда</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. група: ново доба- порекло и еволуција развој човека – видео презентација 2. група: археолошка открића из праисторије – видео презентација <p>Ученици 8. разреда</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. група: Видео - презентација - старо доба 2. група: бронзано доба 3. група: метално доба 4. група: човек кроз праисторију употреба оруђа и оружја - плакат

Банатско Карађорђево

Раз.	ПРЕДМЕТ/ НАСТАВНИК	НАВЕСТИ ОПИС АКТИВНОСТИ
5.-8.	СРПСКИ ЈЕЗИК Милана Рајић	Час посвећен невербалној комуникацији (8. разред) – гест, мимика, пантомима
5.-8.	ГЕОГРАФИЈА Слађана Шушњар	Презентација (увод у историју земље) Лента времена
6.	Славица Стојанов ПЕДАГОГ	Учење откривањем са презентацијом 1. група: како су се људи хранили у праисторији, 6. разред 2. група: како су се људи лечили у праисторији, 6. разред 3. група: археолошка открића из праисторије на тлу Србије Презентовано 19.02.2013. године (пано)
5.-8.	МУЗИЧКА КУЛТУРА Гојко Шевар	Музика у праисторији

Банатско Карађорђево први разред

Ликовна култура (рад у групама)

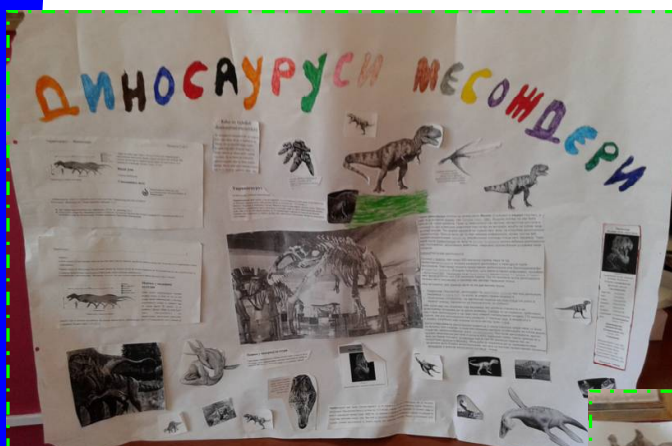
- цртани филм “Кременко” (бојење, сецкање, лепљење)
- колаж (плодови, семенке)
- вајање (глинамол, пластелин)

Музичка култура

- певање и играње (Тунга - тун)

Банатско Карађорђево други разред

Рука у тесту (рад у групама)
- израда панона
- израда модела мамута

Банатско Карађорђево трећи разред

Ликовна култура - сликање на камену

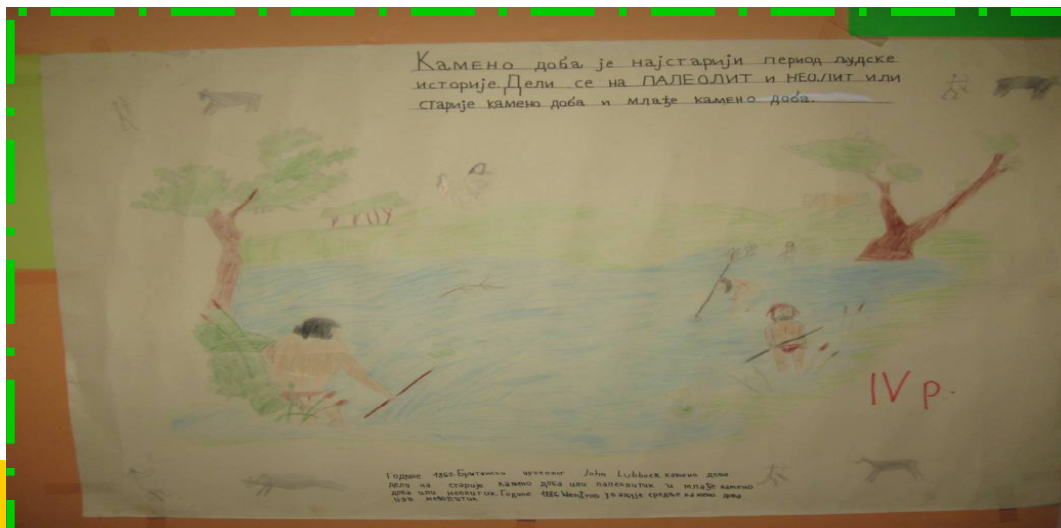
Банатско Карађорђево четврти разред

- Ликовна култура (рад у групама)**
- илустрација каменог доба
- вајање (диносауруси, оруђа, оружја, накит, пећина)

- Народна традиција**
- ткање на импровизованом разбоју

- Природа и друштво**
- израда паноа - Од великог праска до хомосапиенса

Банатско Карађорђево пети разред

Плакат

Банатско Карађорђево шести разред

Истраживачки радови са PowerPoint презентацијама:

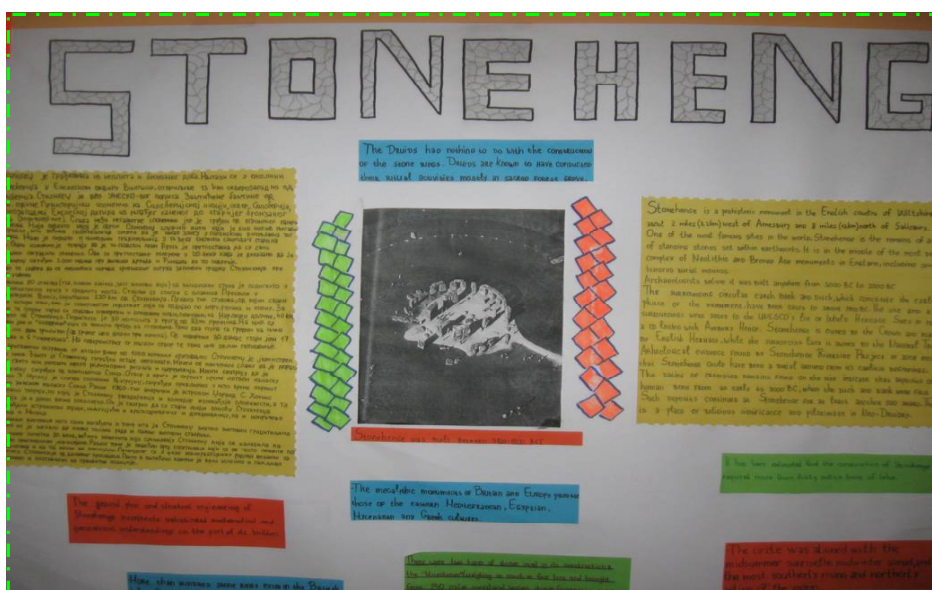
1. група: Диносауруси
2. група: Лечење у праисторији
Плакат:
3. група: Исхрана људи у праисторији

Банатско Карађорђево седми разред

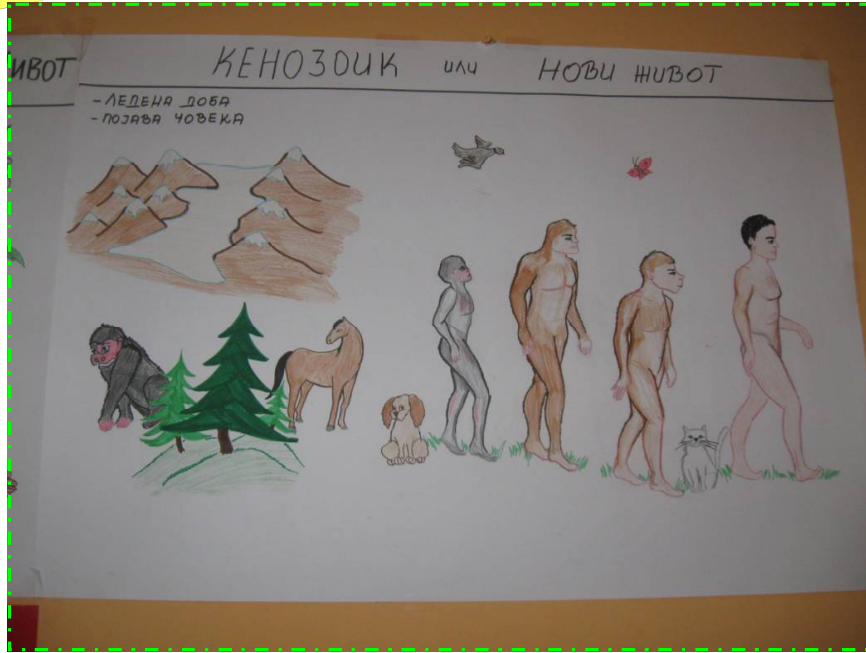
Плакат израдила наставница енглеског језика Ванеса Степановић

Ученици седмог разреда, у сарадњи са наставницом енглеског језика Ванесом Степановић, израдили су плакат о праисторијском налазишту Стоунхенџ, које се налази на територији Велике Британије. Није сигурно чему је служио овај споменик, а највеће су шансе да су то остаци храма сунца у којем су свештеници били друиди. Плакат је израђен на српском и енглеском језику, а пропраћен је и презентацијом.

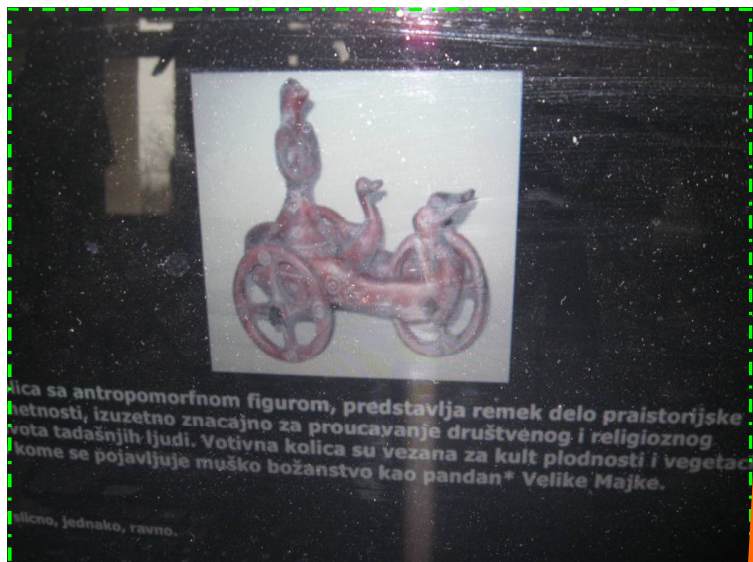
Банатско Карађорђево осми разред

Ленту израдила наставница енглеског језика Ванеса Степановић

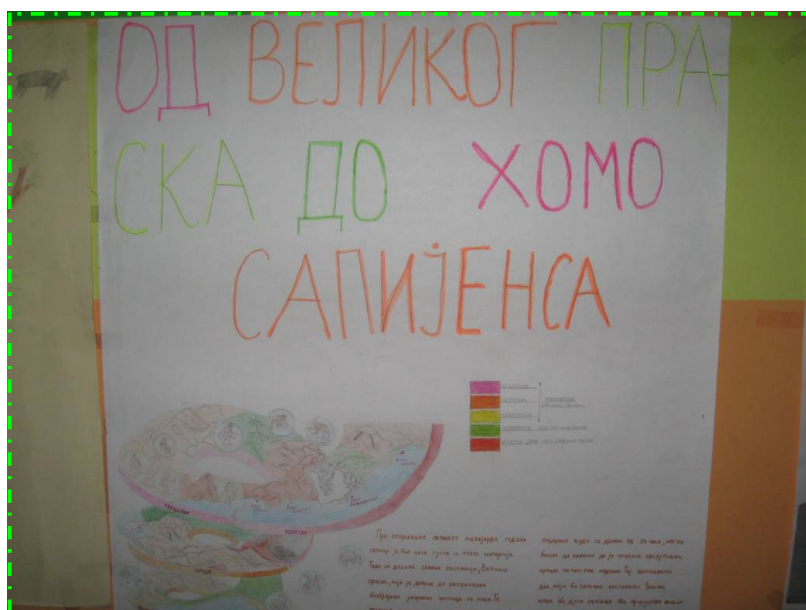
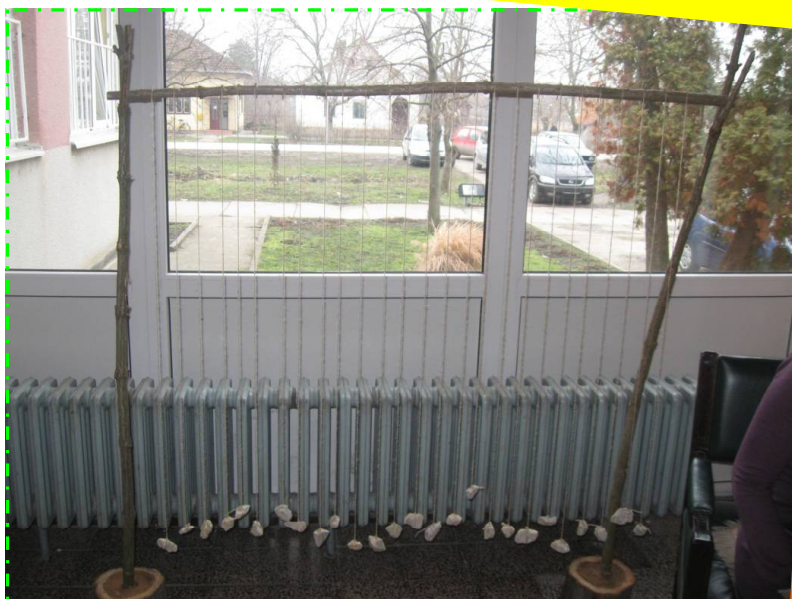

DEINONIHUS

Značenje imena
Strašna Kandza.
Ima krupne oči,
velike strašne kandze
i sitne oštre zube.
Ishrana – sožder.
Bili su inteligentniji
od drugih
dinosaurusa. Doba
119-97 miliona
godina u dobu krede.
Velicina od 3 do 4
metra. Težina od 50
do 70 kilograma.

**Направио Славко
Станивук - домар**

Честерег

Раз.	УЧИТЕЉИЦЕ ЧЕСТЕРЕГ	НАВЕСТИ ОПИС АКТИВНОСТИ
1.	Снежана Војновић	<p>Ликовна култура и ликовна секција</p> <ul style="list-style-type: none"> - диносауруси од костију, израда накита од костију, камења, глине, шкољки - израда посуђа од глине и шкољки - инструменти од костију - бојење камења
2.	Радојка Тувић	<p>Ликовна култура</p> <ul style="list-style-type: none"> - израда накита од глиномала - склапање слагалице на тему праисторије - осликавање камења и израда слике - плакати о праисторији <p>Новинарска секција</p> <ul style="list-style-type: none"> - записи и текстови о дешавањима за школски лист
3.-4.	Весна Рибич	<p>Ликовна култура и чувари природе</p> <ul style="list-style-type: none"> - плакат - бојење камена, пећина - посуђе од глине - пећински људи и ватра

Честерег

Раз.	ПРЕДМЕТ/ НАСТАВНИК	НАВЕСТИ ОПИС АКТИВНОСТИ
5.-8.	ЛИКОВНА КУЛТУРА Јелена Гојсовић	Представљање пећинског цртежа, веза између уметности и религије, повезивање праисторије и садашњости кроз ликовни израз.
5.-8.	ГЕОГРАФИЈА Милица Грујић	Израда powerpoint презентације - „ Праисторија и археолошки локалитети у Србији“ - квиз знања Праисторија
5.-8.	ТИО Гроздана Јањеш	Сојенице и станишта у праисторији (5. разред) Примена точка (6. разреда)
5.-8.	СРПСКИ ЈЕЗИК Биљана Чалија Лудошки	7. разред и господин Ђуро Милић правили су модел праисторијског човека од дрвета (скоро у природној величини)

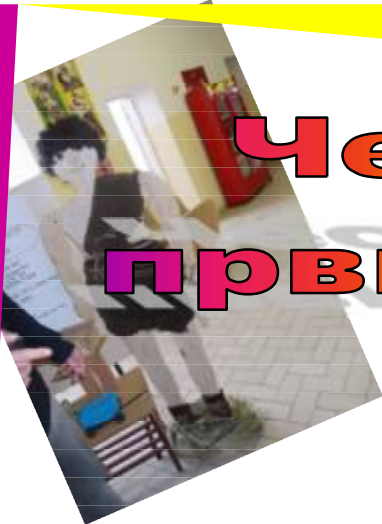
Честерег

Раз.	ПРЕДМЕТ/ НАСТАВНИК	НАВЕСТИ ОПИС АКТИВНОСТИ
5.-8.	БИОЛОГИЈА Валентина Момиров	<p>Ученици 5. разреда праисторију су представили рефератима о праисторијским биљкама, њиховој употреби и лековитим својствима.</p> <p>6. разред, плакати</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. група диносауруси 2. група еволуција <p>7. разред, Видео презентација - „Порекло човека“</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. група, панои еволутивни развој човека 2. група лобање <p>8. разред, видеопрезентација</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. група, еволуција
5.-8.	ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК Ванеса Штефик	<p>Плакат о историјском налазишту Стоунхенџ и легенда о том месту израда макете од глине (8. разред)</p> <p>7. разред Израда плаката и макете Стоунхенџа и упознавање са историјом тог налазишта</p>

Честерег

Раз.	ПРЕДМЕТ/ НАСТАВНИК	НАВЕСТИ ОПИС АКТИВНОСТИ
1.-8.	Иван Краљ ПСИХОЛОГ	Представљање праисторијског цртежа из пећина. Веза између уметности и религије. Аналогија између праисторије и садашњости кроз ликовни израз. Трајање 2 часа, ученици од 1. -8.
6,7,8.	ФИЗИКА Милан Новаковић	Израда плаката – цртеж проналаска и примена полуге у праисторији рад Сабрине Боснић, ученице 7. разреда
7,8	ХЕМИЈА Милан Новаковић	Израда плаката – састав Бронзано доба Рад ученице Софије Рибић, 8. разред
5.-8.	ИСТОРИЈА ДУШАН СТАЈЧИЋ	5. разред Израда плаката „Праисторијска налазишта на тлу Србије“ 5. – 8. разреда вежба археологија, проналажење археолошких остатака, репарација, састављање

Честерег први разред

Глинене посуде

Фосил

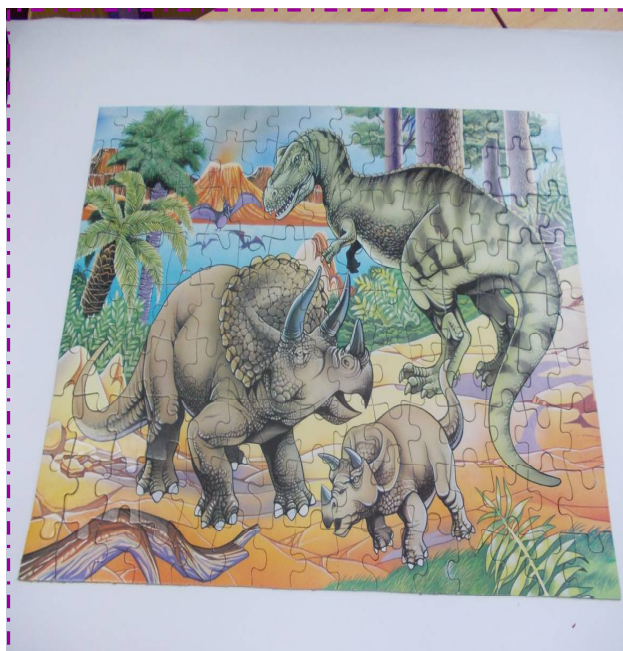
Фигуре од глине и шкољки

Честерег други разред

Слагалица - праисторијске
животиње

Честерег трећи разред

Праисторијски разбој (1. - 3. разред)

Честерег четврти разред

Пећина

Честерег пети разред

Мапа праисторијских налазишта на тлу Србије

Праисторијски човек - рад родитеља Ђуре Милића и ученика 7. разреда, ученица 5. разреда - сојеница

Честерег шести разред

Плакат “Диносауруси”

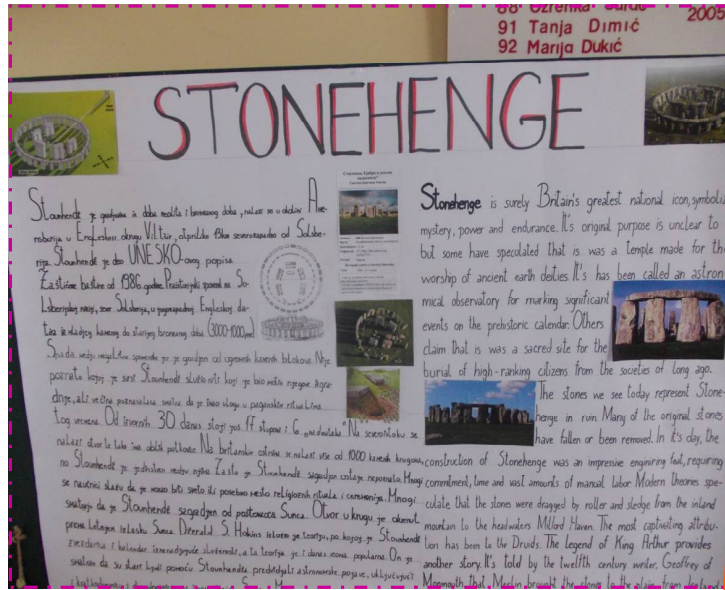

Сојеница

Честерег седми разред

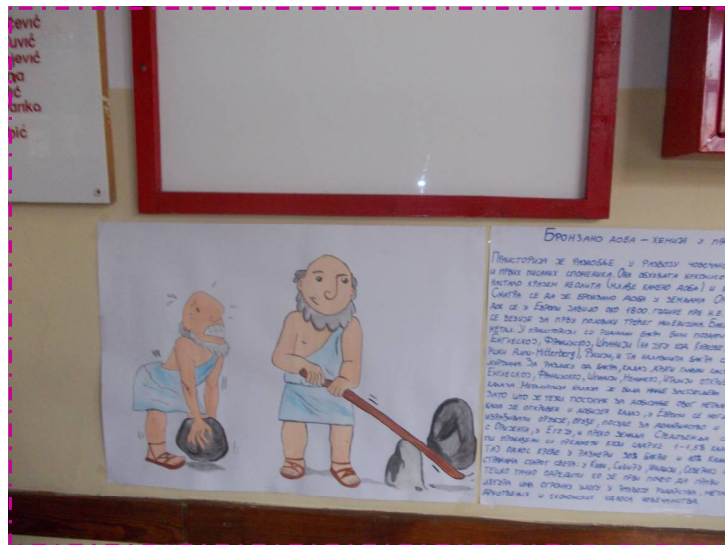

Плакат - рад на часу енглеског језика

Употреба полуге - плакат - час физике

Праисторијска рачунаљка - час математике

Честерег осми разред

Праисторија - географија презентација

Наставница биологије тумачи ученицима временску ленту - 1. дан пројекта

Макета и плакат Стоунхенџ, 7. разред (енглески језик)

Осликано камење - 2. разред

Цртамо на зидовима пећине - ликовна радионица

Трагови у времену - плакат

**Улаз у пећину
- тродимензионални при-
каз уласка у пећину - ли-
ковна радионица**

**Праисторијске живо-
тиње 6. разред**

**Најуспешнији у квизу
“Праисторија” - географија**

**Фигура од глине - праисто-
ријски човек**

**Праисторијски накит од кости-
ју и шкољки 1. - 3. разред**

**Праисторијска звечка од
костију 1. - 3. разред**

Фосили 1. - 3. разред

Правимо фосиле 1. - 3. разред

Фосил птице 1. - 3. разред

Шта смо нацртали на зиду пећине - ликовна радионица

Изложба радова на тему праисторије: фигуре, накит, макете Стоунхенџа (7. и 8. разред)

Изложба радова на тему праисторије: фигуре, накит, макете Стоунхенџа (7. и 8. разред)

Радионица: ко ће пре и успешније ископати делове посуда и поново их лепљеним саставити - играмо се археолога

Израда фосила - учешће родитеља 1. - 3. разреда

Накит од глине 1.,2., 3. и 4. разред

Накит од глине 1.,2., 3. и 4. разред

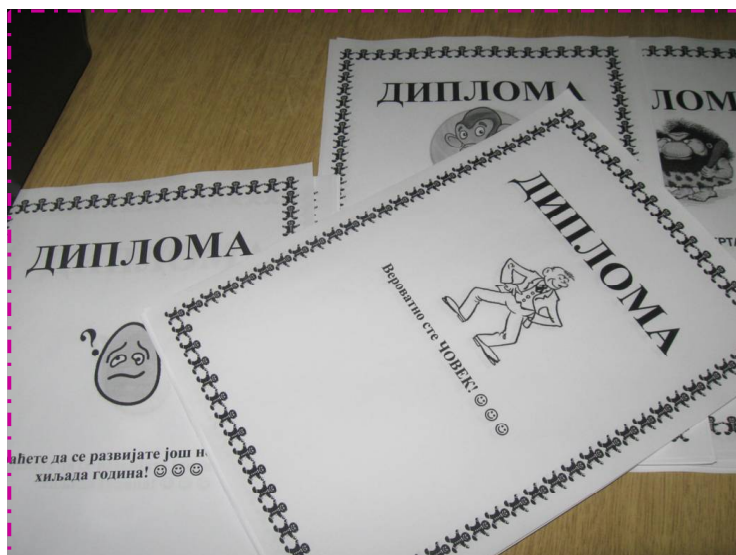

Осликано камење

Накит од глине, каменчића и шкољки 1. - 3. разред

Глинене посуде и жигарице 5. - 6. разред

Дипломе за најбоље познаваоце праисторије у истоименом квизу

Сојеница

ТОРДА

Раз.	УЧИТЕЉИЦЕ ТОРДА	НАВЕСТИ ОПИС АКТИВНОСТИ
1.	Ерика Чипа	Креативна радионица - облачење лутака - цртани филм “Камено доба” Праисторија – цртање
2.	Марија Фаи	
3.	Илдико Чонти	
4.	Весна Ђери	
Ком.	Николина Медић	

ТОРДА

Раз.	ПРЕДМЕТ/ НАСТАВНИК	НАВЕСТИ ОПИС АКТИВНОСТИ
5.-8.	МАЂАРСКИ ЈЕЗИК Ангела Чернох	Написала сам уводни текст, за објашњавање начина рада, када се шта дешава и ко води одређене делове пројекта.
6.-8.	ФИЗИКА Анастасија Тот Римаи	Испричала сам деци и пројектовала шта су радили људи у праисторији из физике, како су користили стрелу како су дошли до тога да то користе.
5.-8.	БИОЛОГИЈА Илдика Деак	Ученик 7. разреда Ронто Мартин је припремио презентацију о прецима човека, а остали ученици су испричали најважније карактеристике предака човека кад су живели, како су ловили животиње и њихово облачење.
5.-8.	ТИО Атила Бачик	Испричао сам ученицима и пројектовао како су људи користили разне облике за живот. Погледали смо цртани филм у вези са тим.

Торда

Раз.	ПРЕДМЕТ/ НАСТАВНИК	НАВЕСТИ ОПИС АКТИВНОСТИ
5.-8.	МУЗИЧКА КУЛТУРА Роберт Кендереш	5. разред Задужио сам ученике да демонстрирају које инструменте су користили у праисторији и како су свирали. Они су код куће направили сличне инструменте па су успешно урадили задатак.
5.-8.	ЛИКОВНА КУЛТУРА Илеш Јухас	Креативне радионице 5. разред – Пећински цртеж 6. Грнчарија (рад са глином) 7. Архитектура (Стоунхенџ, Кромлекс, Менхири од глине) Презентација наставника о археологији
5.-8.	ИСТОРИЈА Анастасија Деак	Презентација наставника о средствима, оружју и облачењу, одећи и накитима током праисторије. Креативна радионица: облачење праисторијских људи како са вишим тако и са нижим разредима.

Торда

Раз.	ПРЕДМЕТ/ НАСТАВНИК	НАВЕСТИ ОПИС АКТИВНОСТИ
5.-8.	ГЕОГРАФИЈА Анамарија Нађ	Прикупљен материјал о праисторијским налазиштима у свету и у нашој домовини. Од прикупљеног материјала припремљена презентација. Учествовали смо у изградњи станишта пра-човека од прућа и траве.
5.-8.	МАТЕМАТИКА Норберт Ласло	Одржано предавање ученицима о математици у праисторији, стављене су рецке за уловљене животиње, бројали децу... Рице Роберт и Леринц Чаба су уз моју помоћ демонстрирали како је вршена подела плена „Један теби, један мени“ проблем је настао када није био исти број уловљених животиња код сваког тада су проблем решавали тучом и јачи је односио сав плен.
5.-8.	ФИЗИЧКО ВАСПИ- ТАЊЕ Јожеф Биачи	Разговарали смо о томе да су елементарни облици кретања: трчање, пењање, скакање.. били животна свакодневна потреба тог доба, да човек преживи и да не буде жртва.

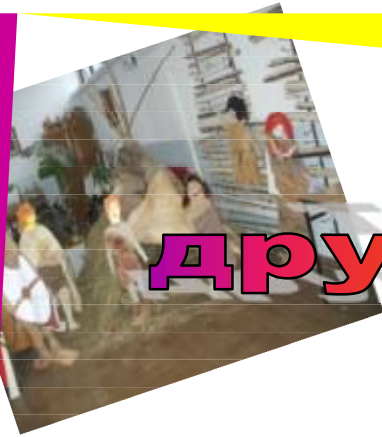
Торда

први разред

Креативна радионица (рад у групама):

- израда лутке
- прављење панoa
- цртани филм “Праисторија”

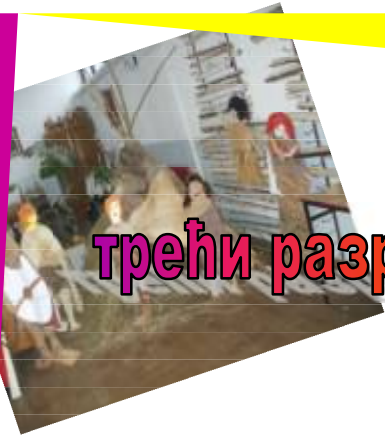
Торда

други разред

Креативна радионица
(рад у групама):

- израда лутке
- прављење панона
- цртани филм
“Праисторија”

Торда

трећи разред и комбиновано одељење

- Креативна радионица (рад у групама):
- израда лутке
 - прављење панона
 - цртани филм “Праисторија”

Торда четврти разред

**Ликовна култура
- илустрација каменог доба
- израда паноя**

Торда

пети разред

- Ликовна култура
- цртање кредом у боји на флип - чарт папиру
- Историја - географија
- презентација временског периода
- Физичко васпитање
- пузање и скакање

Торда шести разред

Физика
- откривање лука и стреле
Математика
- усвајање појма броја у праисторији “Један је мој - један је твој”

Торда седми разред

- Историја - географија**
- презентација временског периода “Праисторија”
Ликовна култура
- вајање Стоунхенца
Биологија
- еволуција човека
Музичка култура
- прављење музичких инструмената

Торда осми разред

- Ликовна култура
- прављење станишта
- Географија
- презентација станишта праисторијског човека
- Историја
- презентација одећа и накита
- Верска настава
- верски обичај
- Мађарски језик
- закључак: Научили смо о овом временском периоду...

Danas mnoge nauke, biologija, medicina, istorija, a pre svih ANTROPOLOGIJA proučavaju razvoj čoveka. Antropologija je nauka o čoveku, koja proučava razvoj ljudske vrste.

Еволуција човека

Закључак:
Научили смо о овом временском периоду...

Облачили смо лутке у праисторијску гарберобу

Цртање праисторијског човека

Вајање Стоунхенца

У следећем броју Месопотамија и Египат

